

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

16 MAI 1945.

PROPOSITION DE LOI

relative aux pensions et allocations militaires,
résultant de la guerre 1940.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Après la guerre 1914-1918, l'Etat reconnut aux Belges le droit de recevoir la réparation du dommage, tant physique que moral, souffert par le fait des hostilités. Une législation fut édictée instituant un régime de pension d'invalidité pour les militaires, assimilés, veuves, orphelins, ascendants et ayants droit. Les lois sur les pensions militaires furent coordonnées par l'arrêté royal du 11 août 1923. Diverses dispositions furent promulguées au fur et à mesure des années, soit qu'elles eussent pour but d'ordonner la réouverture des délais à l'introduction des demandes, soit qu'elles accordassent des avantages spéciaux à certaines catégories d'invalides et d'ayants droit.

Cette législation a fait ses preuves malgré quelques imperfections qui se sont révélées à l'expérience. Elle posait une discrimination fondamentale entre les blessures ou infirmités contractées par le fait du service (article 7 des Lois coordonnées) ou durant le service, mais non par le fait du service. (Article 12 des Lois coordonnées, pension réduite). Cette distinction est maintenue dans le texte de la présente loi (article 1er).

La guerre qui s'est abattue sur la Belgique le 10 mai 1940, en des conditions sensiblement différentes du précédent conflit, a vu, non seulement la participation de l'armée régulière, mais aussi la participation effective de nombreux civils groupés en organismes de résistance à l'ennemi. Il est légitime de réserver à ces formations de combat, sans uniforme, une assimilation complète avec les militaires de l'armée légalement constituée (article 2 de la Loi).

16 MEI 1945.

WETSVOORSTEL

betreffende de militaire pensioenen en vergoedingen
in verband met den oorlog van 1940.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Na den oorlog van 1914-1918, kende de Staat aan de Belgen het recht toe te worden schadeloos gesteld voor wat zij, zoowel lichamelijk als stoffelijk, wegens de vijandelijkheden hadden geleden. Er werd een wetgeving uitgevaardigd waarbij een invaliditeitsrente werd ingevoerd voor de militairen, gelijkgestelden, weduwen, weezen, bloedverwanten in opgaande linie en rechthebbenden. De wetten op de militaire pensioenen werden samengeschied door het Koninklijk besluit van 11 Augustus 1923. Andere bepalingen werden er in den loop der jaren aan toegevoegd, ofwel met het doel de termijnen te verlengen voor het indienen der aanvragen, ofwel om bijzondere voordeelen te verleenen aan sommige categorieën van invaliden en rechthebbenden.

Deze wetgeving is deugdelijk gebleken ondanks eenige onvolmaaktheden welke uit de ervaring zijn gebleken. Zij maakte een grondig onderscheid tusschen de kwetsuren of lichaamsgebreken opgelopen wegens het feit van den dienst (artikel 7 der samengeschiedde wetten) of gedurende den dienst maar niet wegens den dienst (artikel 12 der samengeschiedde wetten, verminderd pensioen). Dit onderscheid wordt behouden in den tekst van deze wet (eerste artikel).

Aan den oorlog, waarvan België op 10 Mei 1940 het slachtoffer werd, in omstandigheden welke merkkelijk verschillen van den vorigen oorlog, hebben niet alleen het geregeld leger deelgenomen maar ook talrijke burgers, vereenigd in groepen van verzet tegen den vijand. Het is billijk, dat deze gevechtsformaties, zonder uniform, op volkomen gelijken voet worden gesteld met de militairen van het wettelijk gevormd leger (artikel 2 der wet).

G

Bon nombre de Belges ont été victimes de la répression sanglante de l'ennemi : otages, fusillés, réfractaires, condamnés à la déportation ou à des peines de détention sévères. Il est légitime que ces patriotes ou leurs ayants droit reçoivent une réparation adéquate à celle qui est prévue pour les militaires.

L'arrêté du 2 septembre 1940 relatif aux pensions et allocations militaires résultant de la guerre 1940 méconnaît diverses catégories de bénéficiaires et, partant, ne correspond pas aux circonstances nées de la guerre. L'article 4, qui indique les cas d'assimilation, tend à améliorer cette réglementation.

La proposition de loi actuelle apporte, en outre, une profonde réforme au système antérieurement admis pour le calcul du taux de l'invalidité. La réparation basée sur la dépréciation physique ne tenait pas compte ni de la profession, ni de la situation sociale de la victime. Il s'agissait d'un véritable forfait et cette indemnisation ne constituait pas une réparation correspondante à l'incapacité professionnelle subie. Un exemple souvent cité est celui du violoniste atteint d'une légère infirmité de la main gauche lui valant un infime pourcentage de 5 ou 10 p. c., selon le barème des invalidités. Cette affection le rendant impropre à l'exercice de sa profession, la pension modique qu'il percevait ne pouvait manifestement compenser la perte de son gagne-pain.

La législation nouvelle, en se fondant sur l'incapacité professionnelle réelle et le retentissement préjudiciable sur la puissance d'effort, assurera une indemnisation mieux appropriée et en tout cas plus équitable à la privation d'une situation matérielle par le fait de guerre (article 8).

Sous l'empire des Lois coordonnées, un traitement d'activité et une pension d'invalidité ne pouvaient être cumulés. L'arrêté royal du 28 avril 1924 a aboli cette exclusion et a admis le droit à la pension d'invalidité pour les militaires en activité de service à la condition que l'exercice normal des fonctions ne soit pas de nature à aggraver les blessures ou infirmités.

La nouvelle législation apporte une atténuation à ce régime. Tout en refusant le droit au cumul pour ceux qui gardent une capacité entière de travail en service actif, elle leur permet de faire valoir leur droit du moment où il sera constaté que les blessures ou infirmités ne permettent plus l'exercice normal des fonctions. En ce cas, le militaire ou assimilé pourra introduire une demande de pension au moment où il sera contraint d'abandonner son service. Pour être recevable, la demande doit être introduite au plus tard six mois après le jour où le service aura pris fin (article 9).

La pension doit avoir un caractère stable. Elle constitue une sorte de droit acquis. Il ne se conçoit pas que l'invalidité puisse être l'objet d'un recours en révision si lui-même ne sollicite pas cette procédure. Toutefois, en cas de demande en aggravation, il est de règle et de bonne justice que l'invalidité soit soumis à un examen médical complet déterminant l'état des séquelles des blessures ou des

Tal van Belgen werden het slachtoffer van de bloedige onderdrukking van den vijand — gijzelaars, gefusilleerden, onderduikers, tot deportatie of strenge gevangenisstraffen veroordeelden. Het is billijk, dat deze vaderlanders of hun rechthebbenden een schadeloosstelling ontvangen gelijkwaardig aan deze die voorzien is voor de militairen.

Het besluit van 2 September 1940 betreffende de militaire pensioenen en vergoedingen voortvloeiend uit den oorlog van 1940, miskent sommige categorieën van rechthebbenden en beantwoordt, bijgevolg, niet aan de omstandigheden ontstaan uit den oorlog. Artikel 4, dat de gevallen van gelijkstelling opsomt, heeft ten doel deze regeling te verbeteren.

Daarenboven, brengt het huidige wetsvoorstel een grondige wijziging aan het stelsel dat vroeger bestond voor de berekening van den graad van invaliditeit. De schadeloosstelling welke berustte op de lichamelijke verzwakking, hield geen rekening noch met het beroep noch met den socialen toestand van het slachtoffer. Het gold hier een vast bedrag en deze schadeloosstelling kwam niet overeen met de geleden beroepsónbekwaamheid. Een vaak aangehaald voorbeeld is dit van den violist die, wegens een licht gebrek aan de linkerhand, slechts het geringe percentage van 5 tot 10 t. h. bekwaam, volgens het barema der invaliditeiten. Daar hij wegens deze kwaal zijn beroep niet meer kon uitoefenen, kon de karige rente klaarblijkelijk niet volstaan om het verlies van zijn broodwinning te vergoeden.

De nieuwe wetgeving die berust op de werkelijke beroepsónbekwaamheid en op den schadelijken terugslag op het werkvermogen, zal een beter en, in ieder geval, billijker schadeloosstelling invoeren voor het wegvallen van een stoffelijken toestand wegens oorlogsfeiten (art. 8).

Volgens de samengeschatte wetten, konden een activiteitswedde en een invaliditeitsrente niet worden samengevoegd. Het Koninklijk besluit van 28 April 1924 had deze uitsluiting afgeschaft en een recht op de invaliditeitsrente aanvaard voor de militairen in actieven dienst, op voorwaarde, dat de normale uitoefening van het ambt niet leiden zou tot verergering van de kwetsuren of lichaamsgebreken.

Door de nieuwe wetgeving wordt deze regeling verzacht. Ofschoon het recht op samenvoeging wordt geweigerd voor degenen die nog ten volle bekwaam zijn om te werken, in actieven dienst, laat zij hun toe hun aanspraken te doen gelden op het oogenblik waarop wordt vastgesteld, dat zij wegens hun kwetsuren of lichaamsgebreken niet meer in staat zijn om hun bezigheden normaal te verrichten. In dit geval, kan de militair of de gelijkgestelde een vraag om rente indienen, op het oogenblik waarop hij noodzaak zal zijn zijn dienst te verlaten. Om ontvankelijk te zijn, moet de vraag worden ingediend uiterlijk zes maanden na den dag waarop de dienst een einde heeft genomen (artikel 9).

De rente moet van duurzamen aard zijn. Zij vormt om zoo te zeggen een verworven recht. Het is niet denkbaar, dat de invalide het voorwerp van een verhaal tot herziening zou kunnen zijn indien hij zelf deze rechtspleging niet aanvraagt. In geval, evenwel, van vraag wegens verergering, is het regel en niet meer dan billijk dat de invalide een grondig geneeskundig onderzoek ondergaat om de gevolgen

infirmités. Si l'amélioration est telle qu'il ne subsiste aucune invalidité, la pension sera supprimée sans effet rétroactif. S'il est constaté une diminution du pourcentage d'invalidité, la pension sera ramenée à ce taux. La date de prise de cours de l'aggravation, de la réduction ou de la suppression de la pension se situe au premier jour du mois de l'introduction de la demande (article 7).

Le remboursement des sommes perçues ne pourra être revendiqué que s'il est dûment établi que la pension ou l'allocation a été octroyée sur production de documents reconnus faux ou s'il est démontré péremptoirement que le bénéficiaire est de mauvaise foi.

Une nouvelle innovation de la législation actuelle consiste dans l'extension du droit à la pension au conjoint survivant. Cette conception vise principalement le mari. En effet, sous l'empire de la législation antérieure, la veuve seule avait droit à la pension du chef du décès de son époux. Des femmes mariées pourront prétendre au bénéfice de la pension d'invalidité, soit qu'elles aient appartenu à un service de l'armée, soit qu'elles aient concouru à un organisme de résistance et il semble légitime que le mari survivant dispose des avantages accordés à la veuve par les prescriptions antérieures et dans les mêmes conditions que la veuve. L'épouse a pu être le soutien matériel du ménage. Le conjoint survivant trouvera, dans cette réparation, une indemnisation de nature à le couvrir du préjudice matériel et du préjudice moral soufferts par la perte d'affection.

Au chapitre des assimilations en plus des cas d'espèce déjà consacrés par les Lois coordonnées, la présente loi envisage de nouvelles catégories de bénéficiaires (art. 4) qui sont apparues au cours de l'occupation allemande. Cette énumération n'est qu'exemplative et il appartient aux Commissions chargées d'appliquer cette législation de rechercher si, dans un fait invoqué, les éléments produits constituent un acte déterminé tendant à contribuer à la défense du pays.

Le délai d'introduction des demandes est fixé pour la recevabilité à un an. Lorsqu'il s'agit d'un militaire renvoyé dans ses foyers, le délai commence à courir à compter du jour de son renvoi. Pour un militaire décédé, le délai commence du jour du décès. Pour les membres de la résistance, le délai prend cours à dater de la publication au *Moniteur*.

Le demandeur peut être relevé de la déchéance encourue pour tardivité par décision motivée de la Commission compétente s'il justifie que le retard apporté à l'introduction de sa demande de pension est dû à une circonstance indépendante de sa volonté.

La date de prise de cours, en cas de relèvement de la forclusion, est fixée au premier jour du mois de l'introduction de la demande. Pour les demandes introduites endéans le délai d'un an, le bénéfice de la pension ou de

na te gaan van de kwetsuren of lichaamsgebreken. Indien de beterschap zoodanig is, dat er geen invaliditeit meer bestaat, wordt de rente afgeschaft zonder terugwerkende kracht. Wordt een vermindering van den graad van invaliditeit vastgesteld, dan wordt de rente naar verhouding verminderd. De dag waarop de verergering, de vermindering of de afschaffing van de rente ingaat, wordt gesteld op den eersten dag van de maand van de indiening van de vraag (artikel 7).

De terugbetaling van de ontvangen sommen zal slechts kunnen gevorderd worden indien vast bewezen wordt dat het pensioen of de vergoeding verleend werd op vertoon van stukken wier valsheid is gebleken of indien onomstootbaar bewezen wordt dat de betrokkene te kwader trouw is.

Een andere nieuwigheid van de huidige wetgeving ligt in de uitbreiding van het recht op pensioen tot den overlevenden echtgenoot. Hier wordt in hoofdzaak de echtgenoot bedoeld. Inderdaad, onder de vorige wetgeving had slechts de weduwe recht op het pensioen wegens overlijden van haar echtgenoot. Gehuwde vrouwen zullen aanspraak mogen maken op het genot van het invaliditeitspensioen, ofwel omdat zij tot een legerdienst hebben behoord, ofwel omdat zij haar medewerking aan een weerstandsorganisme hebben verleend, en het lijkt gewettigd, dat de overlevende echtgenoot over de voordeelen beschikke welke door de vroegere voorschriften aan de weduwe werden verleend, en onder dezelfde voorwaarden als de weduwe. De echtgenoot kon de eenige materiele steun van het gezin zijn geweest. De overlevende zal in dit herstel een vergoeding vinden, van dezen aard dat het stoffelijk en het zedelijk nadeel geleden door verlies aan genegenheid wordt vergolden.

Wat de gelijkstellingen betreft, beoogt onderhavige wet, buiten de bijzondere gevallen welke reeds door de samengeordende wetten werden voorzien, nieuwe categorieën rechthebbenden (art. 4) welke tijdens de Duitsche bezetting zijn ontstaan. Die opsomming geldt slechts als voorbeeld, en het hoort de Commissiën welke met de toepassing van deze wetgeving zijn belast toe na te gaan of, voor een bepaald feit, de aangevoerde gegevens een bepaalde handeling uitmaken welke er toe heeft gestreefd bij te dragen tot 's lands verdediging.

De indieningsdatum der aanvragen is voor de ontvankelijkheid gesteld op een jaar. Geldt het een militair die naar zijn haardstede wordt teruggezonden dan loopt de termijn te rekenen van den dag waarop hij wordt ontslagen. Voor een overleden militair gaat de termijn in den dag van het overlijden. Voor de leden van den Weerstand loopt de termijn te rekenen van den datum van de bekendmaking in het *Staatsblad*.

De aanvrager kan opheffing bekomen van het verval wegens laattijdigheid bij met redenen omkleede beslissing van de bevoegde Commissie indien hij het bewijs levert, dat zijn aanvraag om pensioen te wijten is aan een omstandigheid onafhankelijk van zijn wil.

De datum waarop de termijn begint te loopen, is, in geval van opheffing van het verval, de eerste dag van de maand waarin de aanvraag werd ingediend. Voor de aanvragen binnen den termijn van een jaar ingediend, zou het

l'allocation prendra cours du jour où le fait dommageable s'est produit (article 10).

L'examen des demandes de pension sera confié à des Commissions dont la composition, le fonctionnement, la compétence, seront déterminés dans un arrêté d'exécution. Le régime instauré par l'arrêté du 2 septembre 1940 subsistera partiellement, en ce sens que la Commission comprendra deux sections, en Instance et en degré d'appel. Il y aura une section dite administrative qui examinera si la demande répond aux conditions légales, si elle est régulière et complète, si elle comporte, notamment, les éléments constitutifs de preuve d'origine requis pour sa recevabilité. Elle procèdera à la recherche des preuves et entendra éventuellement des témoins dont la déposition sera faite devant elle, sous la foi du serment et dûment actée. Les décisions de la Commission administrative seront motivées et prises à la majorité des voix. Une autre section, dite commission médicale, sera chargée de déterminer uniquement la nature et la gravité des blessures ou infirmités. Elle rédigera un rapport circonstancié qui sera renvoyé à la Commission administrative pour la rédaction définitive du procès-verbal de la décision.

La Section administrative sera présidée par un magistrat du ressort du Tribunal ou de la Cour d'Appel dans lequel la Commission exercera ses travaux. Elle comprendra en outre, tant en première instance qu'en appel, un membre délégué du Ministre de la Défense Nationale, un membre délégué du Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale, deux membres délégués du Ministre de la Santé Publique, deux représentants qualifiés des organisations d'invalides de guerre, deux membres représentant le Conseil National de la Résistance, deux membres médecins nommés par arrêté ministériel des Ministres de la Défense Nationale et de la Santé Publique (article 11).

Les pensions et allocations allouées en exécution de la présente loi constituent une réparation forfaitaire et excluent dès lors l'octroi, pour le même fait dommageable, de toute autre indemnisation (article 12).

Les personnes qui seront notoirement reconnues comme « inciviques » sont exclues du droit au bénéfice des présentes dispositions, soit en qualité de militaires ou assimilés, soit en qualité de conjoint survivant, orphelins, ascendants, ou autres ayants droit. Les Commissions appelées à statuer sur les cas de retrait de ce bénéfice s'entoureront de tous renseignements utiles à cet effet, notamment : jugement de condamnation des Tribunaux militaires, décisions des Commissions Consultatives, enquêtes discrètes, audition de témoins.

Les Commissions Administratives ne seront pas liées par les décisions antérieures si des éléments nouveaux et dignes de foi sont recueillis au cours des enquêtes qu'elles seront amenées à instruire (article 13).

Les pensions et allocations sont sanctionnées par un

pensioen of de toeslag beginnen vanat den dag waarop het schadelijk feit zich voordeed (artikel 10).

Het onderzoek van de aanvragen om pensioen zal toevertrouwd worden aan Commissiën welker samenstelling, werking en bevoegdheid door een uitvoeringsbesluit zullen worden bepaald. Het bij besluit van 2 September 1940 ingevoerd stelsel zal gedeeltelijk blijven bestaan, in dien zin, dat de Commissie uit twee secties zal bestaan zoowel in eersten aanleg als in beroep. Er zal een zoogenaamde administratieve sectie bestaan om te onderzoeken of de aanvraag aan de wettelijke voorwaarden beantwoordt, of ze regelmatig en volledig is, inzonderheid of ze de gegevens tot vorming van het bewijs van oorsprong dat vereischt wordt voor de ontvankelijkheid, inhoudt. Zij zal de bewijsstukken inzamelen en eventueel overgaan tot het verhoor der getuigen, wier verklaring vóór haar zal worden afgelegd onder eede en behoorlijk worden geakteerd. De beslissingen van de administratieve commissie dienen met redenen omkleed en met meerderheid van stemmen genomen. Een andere sectie, geneeskundige commissie genaamd, zal er mede worden belast, alleen den raad en den ernstigen aard der kwetsuren of lichaamsgebreken vast te stellen. Zij zal een omstandig verslag opmaken, dat naar de administratieve commissie zal worden verzonden voor het definitief opmaken van het proces-verbaal nopens de beslissing.

De administratieve sectie zal worden voorgezeten door een Magistraat van het gebied van de Rechtbank of van het Hof van Beroep waar de Commissie haar werkzaamheden zal uitoefenen. Bovendien, zal zij, zoowel in eersten aanleg als bij beroep, in haar schoot een lid tellen, afgevaardigd door den Minister van Landsverdediging; een lid, afgevaardigde van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg; twee leden-afgevaardigden van den Minister van Volksgezondheid, twee bevoegde vertegenwoordigers van de organisaties van oorlogsinvaliden, twee leden optredend als vertegenwoordigers van den Nationalen Weerstandsråd, twee leden-geneesheeren, benoemd bij besluit van de Ministers van Landsverdediging en van Volksgezondheid (artikel 11).

De in uitvoering van onderhavige wet verleende pensioenen en vergoedingen gelden als forfaitaire vergoeding en sluiten derhalve de toekenning uit, voor hetzelfde schadelijk feit, van elke andere vergoeding (art. 12).

De kennelijk als « ontrouwe burgers » beschouwde personen blijven van het genot dezer bepalingen verstoken, hetzij in hoedanigheid van overlevenden echtgenoot, wezen, ascendenten, of andere rechthebbenden. De Commissiën welke uitspraak zullen moeten doen over de gevallen waarin de onttrekking van dit genot wordt voorgesteld dienen alle te dien einde nuttige inlichtingen in te winnen, inzonderheid : vonnis waarbij door de militaire rechtbanken een veroordeeling werd uitgesproken, beslissingen van de Raadgevende Commissiën, vertrouwelijke onderzoeken, verhoor van getuigen.

De administratieve commissiën zijn niet gebonden door vroegere beslissingen indien nieuwe en geloofwaardige gegevens tijdens de door hen gedane onderzoeken worden verzameld (artikel 13).

De pensioenen en vergoedingen worden bekrachtigd

arrêté ministériel pris par le Ministre de la Défense Nationale et par le Ministre de la Santé Publique, deux départements intéressés dans l'exécution de la présente loi.

Les Commissions administratives rendant des décisions en toute indépendance, l'arrêté ministériel a pour seul but de donner une force exécutoire à ces décisions (article 14).

Vu le caractère urgent de la présente réglementation et pour permettre aux personnes intéressées d'introduire immédiatement une demande de pension d'invalidité ou d'allocation, la mise en vigueur de la présente loi est fixée au jour de sa publication au *Moniteur Belge* (article 15).

bij een besluit genomen door den Minister van Landsverdediging en door den Minister van Volksgezondheid, twee departementen welke belang hebben bij de uitvoering van onderhavige wet.

De administratieve commissiën beslissen in volle onafhankelijkheid; het ministerieel besluit heeft alleen ten doel, een uitvoerende kracht aan die beslissingen te geven (art. 14).

Gelet op den dringenden aard van deze reglementeering en ten einde de belanghebbende personen in de mogelijkheid te stellen onmiddellijk een pensioenaanvraag of aanvraag om vergoeding in te dienen, wordt het van kracht worden dezer wet bepaald op den dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 15).

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

Les droits à la pension et allocations des militaires et assimilés, de leurs conjoints survivants et orphelins et des autres ayants droit, pour blessures ou infirmités contractées ou aggravées par le fait du service ou durant le service mais non par le fait du service survenus postérieurement au 10 mai 1940, sont attribués et calculés selon les règles applicables aux pensions et allocations octroyées aux militaires et assimilés de la guerre 1914-1918 et qui sont contenues dans les dispositions suivantes :

Les lois sur les pensions militaires, coordonnées par l'arrêté royal du 11 août 1923, compte tenu des diverses modifications qu'elles ont subies.

L'arrêté royal du 1er août 1923 n° 15963ter, relatif aux majorations de pension à titre d'indemnité spéciale pour l'aide d'une tierce personne.

L'arrêté royal du 14 novembre 1923 n° 16775 réglant l'exécution des lois coordonnées sur les pensions militaires.

La loi du 28 juillet 1926 relative au rajustement des pensions et les diverses dispositions qui l'ont modifiée.

La loi du 30 avril 1929 relative à la revision des pensions et allocations prévues aux titres II et III des lois coordonnées sur les pensions militaires.

La loi du 21 juillet 1930 accordant une majoration de pension de 50 p. c. pour certaines pensions et allocations au bénéfice des militaires et assimilés dont les blessures

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

De rechten op pensioen en vergoedingen van de militairen en gelijkgestelden, van hun overlevende echtgenooten en weezen en van de andere rechthebbenden, wegens kwetsuren of lichaamsgebreken opgedaan of verergerd door het feit van den dienst of gedurende den dienst, doch niet door het feit van den dienst, welke zich na 10 Mei 1940, hebben voorgedaan, worden verleend en berekend volgens de regelen van toepassing op de pensioenen en vergoedingen toegekend aan de militairen en gelijkgestelden van den oorlog 1914-1918 en vervat in de volgende wetten en besluiten :

De wetten op de militaire pensioenen, samengeordend bij Koninklijk besluit van 11 Augustus 1923, rekening houdend met de verschillende wijzigingen welke zij hebben ondergaan;

Het Koninklijk besluit van 1 Augustus 1923, n° 15963ter, betreffende de pensioensverhoogen als bijzondere vergoeding wegens de hulp van een derden persoon;

Het Koninklijk besluit van 14 November 1923, n° 16775, ter regeling van de uitvoering van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen;

De wet van 28 Juli 1926 betreffende de wederaanpassing van de pensioenen en de verschillende bepalingen waarbij zij werd gewijzigd.

De wet van 30 April 1929 betreffende de herziening van de pensioenen en tegemoetkomingen voorzien bij titels II en III der samengeschakelde wetten op de militaire pensioenen;

De wet van 21 Juli 1930 waarbij een pensioenverhoging van 50 t. h. wordt verleend op zekere pensioenen en tegemoetkomingen ten bate van de militairen en gelijkgestelden

ou infirmités trouvent leur origine ou leur aggravation alors qu'ils appartenaient à une unité combattante.

La loi du 5 mai 1936 revisant les indemnités accordées aux amputés de guerre.

ART. 2.

Les dispositions de la présente loi sont applicables à tous ceux qui ont appartenu à un organisme de résistance légalement reconnu qui apporteront la preuve par tous moyens de droit, témoignages compris, de leur participation effective à un organisme visé à l'article 1er de l'arrêté ministériel du 13 septembre 1944 et de l'arrêté ministériel du 5 octobre 1944, en conformité aux statuts du Conseil National de la Résistance et dont les blessures ou infirmités seront prouvées avoir été contractées ou aggravées par le fait du service ou durant le service accompli depuis le 10 mai 1940.

Une assimilation de grade avec ceux en usage à l'armée sera accordée aux membres des organismes de la résistance selon le rang qu'ils occupaient effectivement dans ces organismes.

La preuve du rang hiérarchique pourra être faite par toutes voies de droit, témoignages compris.

Les dispositions édictées au profit des veuves, orphelins, ascendants et autres ayants droit des invalides 1914-1918 sont applicables, aux mêmes conditions, aux conjoints survivants, orphelins, ascendants et autres ayants droit des membres des organismes de la résistance.

ART. 3.

La pension d'invalidité est accordée à titre définitif si l'invalidité est reconnue permanente.

Elle est accordée à titre provisoire, pour une durée d'un an, si l'invalidité est reconnue temporaire.

A l'expiration de ce délai, l'invalidé sera soumis à un nouvel examen qui décidera du caractère permanent des blessures ou infirmités.

En ce cas, la pension ou l'allocation sera attribuée à titre définitif non sujet à révision sauf du chef d'aggravation postulée par l'invalidé.

ART. 4.

Sont assimilés aux soldats :

Les civils de nationalité belge qui ont subi une incarcération ou la déportation dans un camp de concentration pour avoir concouru à la défense du pays et qui ont contracté une infirmité ou une affection pendant l'accomplis-

wier kwetsuren of lichaamsgebreken hun oorsprong of verergering vonden toen zij tot een strijdende eenheid behoorden ;

De wet van 5 Mei 1936 tot herziening van de aan de « oorlogsgeamputeerden » verleende vergoedingen.

ART. 2.

De beschikkingen van onderhavige wet zijn van toepassing op al diegenen welke tot een wettelijk erkend weerstandsorganisme hebben behoord en het bewijs leveren, door alle rechtsmiddelen, met inbegrip van getuigenissen, van hun daadwerkelijke aansluiting bij een der organismen voorzien bij artikel 1 van het ministerieel besluit van 13 September 1944 en van het ministerieel besluit van 5 October 1944, overeenkomstig de statuten van den Nationalen Raad voor Weerstand, en mits het bewijs wordt geleverd dat hun kwetsuren of lichaamsgebreken werden opgedaan of zijn verergerd door het feit van den dienst of tijdens den dienst vervuld sedert 10 Mei 1940.

Een gelijkstelling van graad met die bestaande bij het leger zal aan de leden der weerstandsorganismen worden verleend volgens den rang dien zij werkelijk bij die organismen bekleedden.

Het bewijs van den hiërarchischen rang kan door alle rechtsmiddelen worden geleverd, met inbegrip van getuigenissen.

De ten bate van de weduwen, weezen, bloedverwanten in de opgaande linie en andere rechthebbenden van de invaliden van 1914-1918 uitgevaardigde bepalingen zijn, onder dezelfde voorwaarden, van toepassing op de overlevende echtgenooten, weezen, bloedverwanten in de opgaande linie en andere rechthebbenden van de leden der weerstandsorganismen.

ART. 3.

Het invaliditeitspensioen wordt voor vast verleend indien de invaliditeit als van bestendigen aard wordt beschouwd.

Het wordt voorloopig, voor den duur van een jaar, verleend, indien de invaliditeit als van tijdelijken aard wordt beschouwd.

Na het verstrijken van dien termijn, wordt de invalide aan een nieuwe onderzoek onderworpen, hetwelk zal uitmaken of de kwetsuren of lichaamsgebreken van bestendigen aard zijn.

In dit geval, zal het pensioen of de vergoeding voor vast worden toegekend en niet vatbaar zijn voor herziening ten ware wegens verergering aangevraagd door den invalide.

ART. 4.

Worden met de soldaten gelijkgesteld :

De burgers van Belgische nationaliteit die een opsluiting of een wegvoering naar een concentratiekamp hebben ondergaan om te hebben bijgedragen tot de verdediging van het land en die een lichaamsgebrek of aandoe-

sement de leur mission ou au cours de leur détention ou déportation. Ils peuvent obtenir une pension d'invalidité au même titre que les militaires et les membres de la résistance.

ART. 5.

Sont notamment considérés comme ayant concouru à la défense du pays les civils qui ont accompli les faits patriotiques suivants :

- 1° collaboration à un service de renseignements belge ou allié;
- 2° collaboration à un service de recrutement belge;
- 3° tentative de franchir la frontière dans le but de rejoindre l'armée sans qu'une rétribution pour le service rendu ait été réclamée;
- 4° rédaction ou diffusion d'écrits patriotiques, de publications ou de journaux prohibés par l'ennemi et poursuivant un but patriotique. Participation au transport de la correspondance clandestine sans qu'il soit résulté des bénéfices exceptionnels au profit des personnes qui s'y sont prêtées;
- 5° captation et diffusion de nouvelles radiophoniques;
- 6° assistance donnée aux militaires des armées alliées, aux israélites, aux réfractaires du travail obligatoire imposé par l'autorité allemande, par des organisations politiques ou des entreprises sympathisant avec l'ennemi, aux personnes recherchées par l'autorité allemande;
- 7° aide apportée à des jeunes gens dans leur tentative de rejoindre l'armée sans qu'une rétribution pour le service rendu ait été réclamée;
- 8° actes de sabotage dirigés contre l'ennemi;
- 9° organisation et participation aux mouvements des grévistes exercés contre la production dirigée par l'ennemi ou faite à son profit.

Les cas non prévus à la présente loi feront l'objet d'un examen particulier des Commissions instituées en application de la présente loi. Ces Commissions rechercheront si, d'après les éléments produits, le fait invoqué constitue un acte déterminé concourant à la défense du pays.

ART. 6.

Les conjoints survivants, orphelins, ascendants ou, à défaut, les ayants droit de civils mis à mort par l'ennemi, soit à la suite d'une condamnation pour acte patriotique, soit comme otages, ont droit au bénéfice des dispositions de la présente loi.

ART. 7.

L'invalidé qui introduit une demande de révision pour aggravation ou pour tout autre motif est soumis à un nouvel examen médical complet qui, suivant les résultats,

ning hebben opgedaan tijdens het vervullen van hun opdracht of tijdens hun opsluiting of deportatie. Zij kunnen een invaliditeitspensioen bekomen uit denzelfden hoofde als de militairen en de leden van den weerstand.

ART. 5.

De burgers die een der volgende vaderlandsche daden hebben gesteld, worden inzonderheid beschouwd als hebbende bijgedragen tot 's lands verdediging :

- 1° medewerking aan een Belgischen of geallieerden inlichtingendienst;
- 2° medewerking aan een Belgischen wervingsdienst;
- 3° poging tot grensoverschrijding ten einde zich bij het leger te vervoegen, zonder dat bezoldiging voor den bewezen dienst werd gevraagd;
- 4° redactie of verspreiding van vaderlandsche geschriften, van door den vijand verboden publicaties of bladen, die een vaderlandlievend doel nastreefden. Deelneming aan het vervoer van geheime briefwisseling, zonder dat daaruit uitzonderlijke baten zijn gesproken ten voordeele van de personen die er zich toe hebben geleend;
- 5° opvangen en verspreiden van radionieuws;
- 6° verleening van hulp aan militairen der geallieerde legers, aan de Israëlieten, aan de werkonwilligen ten opzichte van de Deutsche overheid, van de politieke organisaties of ondernemingen welke op vriendschappelijke voet stonden met den vijand, aan de door de Deutsche overheid opgespoorde personen;
- 7° hulpverlening aan jonge lieden bij hun pogingen om zich bij het leger te vervoegen, zonder dat een bezoldiging voor den bewezen dienst werd gevraagd;
- 8° sabotage-daden gericht tegen den vijand;
- 9° inrichting van of deelneming aan de werkstakersbewegingen gericht tegen de door den vijand geleide of te zijnen voordeele gedane productie.

De bij onderhavige wet niet voorziene gevallen zullen het voorwerp uitmaken van een bijzonder onderzoek vanwege de bij toepassing van deze wet ingestelde Commissiën. De Commissiën zullen nagaan of, volgens de voorgebrachte elementen, het aangehaald feit een bepaalde daad uitmaakt welke bijgedragen heeft tot 's lands verdediging.

ART. 6.

De overlevende echtgenooten, weezen, bloedverwanten in opgaande linie of, bij ontstentenis, de rechthebbenden van door den vijand ter dood gebrachte burgers, hetzij ingevolge een veroordeeling wegens het vervullen van een vaderlandlievende daad, hetzij als gijzelaars, hebben recht op het genot van de beschikkingen van onderhavige wet.

ART. 7.

De invalide die een aanvraag tot herziening wegens verergering of om elke andere reden indient, wordt aan een volledig nieuw geneeskundig onderzoek onderworpen, het-

peut entraîner soit l'augmentation, soit la réduction, soit la suppression de la pension. En cas de suppression de la pension, lorsque le pourcentage retenu est inférieur à 10 p. c., l'invalidé est encore fondé à postuler ultérieurement une révision du chef d'aggravation; en ce cas, il est recherché si l'affection actuelle est en rapport de causalité avec celle qui avait motivé antérieurement le bénéfice de la pension.

Le remboursement des sommes perçues ne pourra être revendiqué que s'il est dûment établi que la pension ou l'allocation a été octroyé sur production de documents reconnus faux ou s'il est démontré péremptoirement que le bénéficiaire est de mauvaise foi.

ART. 8.

La pension d'invalidité est allouée en considération du retentissement notable et préjudiciable sur la faculté du travail professionnel et la puissance d'effort.

ART. 9.

La pension d'invalidité ne peut, en aucun cas, être cumulée avec un traitement d'activité plein afférent à un emploi de l'Etat, des provinces, des communes, d'un établissement public ou d'utilité publique, d'un organisme fonctionnant sous la garantie totale ou partielle de l'Etat et des Ecoles adoptées, adoptables ou subsidiées à un titre quelconque par les pouvoirs publics, sauf si la blessure ou l'infirmité est de nature à s'aggraver par l'exercice normal des fonctions. En ce cas, le militaire ou l'assimilé pourra introduire une demande de pension au moment où il sera contraint d'abandonner son service. Pour être recevable, la demande doit être introduite au plus tard six mois après le moment où le service aura pris fin.

ART. 10.

Les demandes, pour être recevables, devront être introduites, sous peine de forclusion, dans un délai d'un an à partir du renvoi du militaire dans ses foyers ou du décès du militaire.

Pour les membres des organismes de la résistance, les conjoints survivants, les orphelins, les ascendants ou les ayants droit, la demande devra être introduite au plus tard un an à compter de la parution de la présente loi au *Moniteur Belge*.

Les demandeurs pourront être relevés de la forclusion par décision motivée des Commissions compétentes s'ils justifient que la tardivité de l'introduction de la demande est due à une circonstance indépendante de leur volonté.

Pour toute demande introduite endéans les délais ci-dessus fixés, la pension ou l'allocation prendra cours à partir du moment où s'est produit le fait dommageable.

Pour les demandes faites tardivement ou pour les révisions en aggravation, la pension ou allocation prendra

welk, naarvolgens de uitslagen, ofwel de verhooging, ofwel de vermindering, ofwel de afschaffing van het pensioen voor gevolg kan hebben. In geval van afschaffing van het pensioen, wanneer het aangenomen percentage minder dan 10 p. h. bedraagt, kan de invalide later nog een herziening wegens verergering aanvragen; in dit geval, wordt nagegaan of de oorzaak van de huidige aandoening in verband staat met die welke vroeger aanleiding had gegeven tot het verleen van het pensioen.

De terugbetaling der ontvangen sommen mag niet worden geëischt tenzij behoorlijk wordt uitgemaakt dat het pensioen of de vergoeding werd verleend op overlegging van valsch bevonden stukken of indien op overtuigende wijze wordt bewezen dat de verkrijger te kwader trouw is.

ART. 8.

Het invaliditeitspensioen wordt toegekend met inachtneming van den werkelijken en nadeeligen weerslag op het arbeidsvermogen en op de krachtsinspanning.

ART. 9.

Het invaliditeitspensioen kan, in geen enkel geval, worden samengevoegd met een volle activiteitswedde verbonden aan een betrekking bij den Staat, de provinciën of gemeenten, een openbare inrichting of inrichting van openbaar nut, een onder den volledigen of gedeeltelijken waarborg van den Staat werkend organisme, de aangenomen, aanneembare, of om welke reden ook door de openbare machten gesubsidieerde scholen, behalve indien de kwetsuur of het lichaamsgebrek van zulken aard is dat het verergert door de normale uitoefening der functies. In dit geval, kan de militair of gelijkgestelde een vraag om pensioen indienen op het oogenblik, dat hij genoopt is zijn dienst te verlaten. Om ontvankelijk te zijn, moet de vraag uiterlijk zes maanden na het oogenblik waarop de dienst een einde neemt, ingediend worden.

ART. 10.

Om ontvankelijk te zijn, dienen de aanvragen, op straf van ontzetting, ingediend binnen een termijn van een jaar van af de terugzending van den militair naar zijn haardstede of van af het overlijden van den militair.

Voor de leden der weerstandsgroeperingen, de overlevende echtgenooten, de weezen, de bloedverwanten in de opgaande linie of de rechthebbenden, dient de aanvraag uiterlijk binnen een jaar, te rekenen van af het verschijnen van onderhavige wet in het *Belgisch Staatsblad*, ingezonden.

De aanvragers kunnen de opheffing van de ontzetting uit hun recht bekomen bij met redenen omkleede beslissing van de bevoegde Commissiën, indien zij het bewijs leveren dat het laattijdig indienen der aanvraag te wijten is aan een van hun wil onafhankelijke omstandigheid.

Voor elke aanvraag welke binnen de hierboven bepaalde termijnen wordt ingezonden, gaat het pensioen of de vergoeding in van het oogenblik af waarop het schadelijk feit zich heeft voorgedaan.

Voor de laattijdig gedane aanvragen of de aanvragen tot herziening wegens verergering, gaat het pensioen of de

cours au premier du mois de l'introduction de la demande estimée régulière et complète.

ART. 11.

L'examen de toutes demandes introduites en vertu de la présente loi sera confié à un organisme dont la composition, la compétence et le fonctionnement seront déterminés par un arrêté spécial.

Cet organisme sera divisé en deux sections : une section administrative et une section médicale. La section administrative sera présidée par un magistrat du ressort et comprendra un membre délégué du Ministre de la Défense Nationale, un membre délégué du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale, deux membres délégués du Ministre de la Santé Publique, deux représentants qualifiés des organisations d'invalides de guerre, deux représentants du Conseil National de la Résistance et deux membres médecins. Les membres de ces Commissions seront nommés par arrêté ministériel des Ministres de la Défense Nationale et de la Santé Publique.

Les Commissions de pension comporteront deux Instances dont une de recours devant laquelle soit l'intéressé, soit l'Etat, pourra se pourvoir en appel.

ART. 12.

Toutes les pensions et allocations attribuées en exécution de la présente loi constituent une réparation forfaitaire et excluent l'octroi, pour le même fait dommageable de toute autre indemnisation.

ART. 13.

Les personnes qui sont notoirement reconnues comme ayant posé des actes inciviques sont déchues du bénéfice de la présente loi, soit en qualité de militaire ou assimilé, soit en qualité de conjoint survivant, d'orphelin, ascendant ou ayant droit. Les Commissions appelées à statuer sur le cas de retrait au bénéfice de la pension ou allocation s'entoureront de tous renseignements utiles à cet effet, notamment : jugement de condamnation des Tribunaux militaires, décisions des Commissions dites consultatives, enquêtes discrètes, audition de témoins. Les Commissions administratives ne seront pas liées par les décisions antérieures si des éléments nouveaux et dignes de foi sont recueillis au cours des enquêtes qu'elles seront amenées à instruire.

ART. 14.

Les pensions ou allocations sont sanctionnées par arrêté ministériel pris par le Ministre de la Défense Nationale et par le Ministre de la Santé Publique ou leurs délégués, sur décision des Commissions compétentes.

vergoeding in den eersten dag der maand binnen welke de regelmatig en volledig geachte aanvraag wordt ingediend.

ART. 11.

Het onderzoek van alle krachtens de onderhavige wet ingezonden aanvragen wordt toevertrouwd aan een organisme waarvan de samenstelling, de bevoegdheid en de werking zullen worden bepaald bij een bijzonder besluit.

Dit organisme wordt ingedeeld in twee secties : een administratieve sectie en een geneeskundige sectie. De administratieve sectie wordt voorgezeten door een magistraat van het ambtsgebied en bestaat uit een lid, afgevaardigde van den Minister van Landsverdediging, een lid, afgevaardigde van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, twee leden-afgevaardigden van den Minister van Volksgezondheid, twee bevoegde vertegenwoordigers van de organisaties van oorlogsinvaliden, twee vertegenwoordigers van den Nationalen Raad voor Weerstand en twee leden-geneesheeren. De leden dezer Commissiën worden benoemd bij besluit der Ministers van Landsverdediging en van Volksgezondheid.

De pensioencommissiën omvatten twee instanties, waarvan eene voor beroep, vóór dewelke, ofwel de belanghebbende, ofwel de Staat, zich in beroep kan voorzien.

ART. 12.

Alle bij uitvoering van deze wet verleende pensioenen en vergoedingen gelden als forfaitair herstel en sluiten het toekennen uit van elke andere schadeloosstelling wegens hetzelfde schadelijk feit.

ART. 13.

De klaarblijkelijk als daders van onvaderlandsche handelingen erkende personen zijn uitgesloten van het voordeel van onderhavige wet, ofwel in hoedanigheid van militair of gelijkgestelde, ofwel in hoedanigheid van overlevend echtgenoot, wees, bloedverwant in opgaande linie of rechthebbende. De Commissie welke uitspraak moet doen over het geval van onttrekking van het voordeel van het pensioen of van de vergoeding winnen alle te dien einde nuttige inlichtingen in, inzonderheid het vonnis der militaire Rechtbanken, beslissingen van de zoogenaamde raadgevende Commissiën, vertrouwelijke onderzoeken, verhoor van getuigen. De administratieve commissiën zijn niet gebonden door voorgaande beslissingen indien nieuwe en geloofwaardige gegevens worden ingezameld bij de onderzoeken waartoe zij mochten overgaan.

ART. 14.

De pensioenen of vergoedingen worden bekrachtigd bij besluit genomen door den Minister van Landsverdediging en door den Minister van Volksgezondheid of hun afgevaardigden, ingevolge beslissingen van de bevoegde Commissiën.

ART. 15.

La présente loi entrera en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur*.

ART. 15.

De wet wordt van kracht den dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

H. GLINEUR.
E. BEAUFORT
J. LEVECQ.